

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

25 noiembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinar declarate de inculpat, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Ceadâr-Lunga din 09 iunie 2009 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 aprilie 2015, în cauza penală în privința lui

Cojocar Vasili Gheorghii, născut la 08 august 1963, originar și locuitor în r-nul Ceadâr-Lunga, s. Cazaclia, str. Kirov 14,

Termenul de examinare a cauzei:

- prima instanță: 23.06.2008 – 09.06.2009;

- instanța de apel: 18.12.2009- 17.02.2010;

15.12.2010-25.05.2012;

26.02.2014-07.04.2015;

- instanța de recurs: 30.07.2010- 09.11.2010;

03.05.2013-05.11.2013;

01.10.2015-25.11.2015;

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Ceadâr-Lunga din 09 iunie 2009, Cojocar Vasili a fost condamnat în baza art. 188 alin. (5) Cod penal la 12 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Prin aceeași sentință au fost condamnați Cîvîrjic Vitali, Carapunarlî Sava și Gaidarji Dmitri, dar în privința lor hotărîrile judecătorești nu se contestă.

De la Cojocar Vasili, Carapunarlî Sava, Cîvîrjic Vitali și Gaidarji Dmitri, s-a încasat, în mod solidar, în beneficiul părții vătămate Țurcan Nicolae prejudiciul material în sumă de 102 875 lei, moral în mărime de 20 000 lei și cheltuielile legate de acordarea asistenței juridice în sumă de 4636,80 lei

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, la 7 martie 2008, inculpații Cojocar Vasili, Carapunarlî Sava, Cîvîrjic Vitali, Gaidarji Dmitri și încă cu o persoană, nestabilită de către organul de urmărire penală, aproximativ

la ora 15.00, s-au deplasat cu un automobil neidentificat la gara auto din s. Congaz, r-nul Comrat, unde Cojocar V., Cîvîrjic V. și Carapunarî S. așezîndu-se în automobilul de model „Mercedes-E280”, cu n/î CJA 017, condus de Țurcan N., și sub pretextul de a-i vinde ultimului metal, i-au propus să se deplaseze în direcția s. Baurci, ceea ce partea vătămată a și făcut. Gaidarji D. și persoana neidentificată au rămas în automobil, cu care au sosit în s. Congaz și, la propunerea lui Cojocar V., au rămas să aștepte apelul telefonic de la ultimul cu indicația locului unde trebuiau să se apropie și să-i ia pe Cojocar V., Cîvîrjic V. și Carapunarî S. după comiterea tîlhăriei.

Deplasîndu-se pe traseul Congaz-Baurci cu automobilul „Mercedes- E280”, cu n/î CJA 017, apropiindu-se de s. Baurci, r-nul Ceadîr-Lunga, amenințîndu-l cu cuțitul și pistolul de model neidentificat pe conducătorul automobilului, Țurcan N., Cojocar V. și Carapunarî S. i-au cerut să oprească automobilul, ceea ce ultimul a și făcut și profitînd de faptul că automobilul a staționat, a fugit în cîmp. Cojocar V., Cîvîrjic V. și Carapunarî S. au sustras în mod deschis automobilul părții vătămate de model „Mercedes-E280”, anul producerii 1993, la prețul de 107 637 lei și l-au dus în fișia forestieră, situată în partea de sud a s. Congaz, unde au sustras din el bani în sumă de 110 000 lei, telefonul „Nokia 6300” la prețul de 3300 lei și telefonul „Nokia 6230” la prețul de 3000 lei, o sticlă de coniac „Квинт” cu prețul de 120 lei, o sticlă de rachiu „Задоринка” cu prețul de 70 lei, precum și lucrurile personale ale lui Țurcan N., cauzînd părții vătămate un prejudiciu material în sumă totală de 227 037 lei.

Apoi, Cojocar V. l-a sunat la telefonul mobil pe Gaidarji D. și i-a indicat locul unde ultimul trebuia să se apropie și să-l ia pe el, Cîvirjic V. și Carapunarî S. cu bunurile sustrate.

Gaidarji D., împreună cu persoana neidentificată, s-au deplasat cu automobilul la locul indicat de Cojocar V., după ce ei toți au plecat într-un sat din raionul Taraclia, unde au și împărțit bunurile sustrate.

3. Inculpatul Cojocar Vasili a declarat apel, solicitînd casarea sentinței, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărîri prin care să fie achitat.

Apelantul a invocat că organul de urmărire penală a dobîndit probele cu aplicarea metodelor interzise, și prin falsificarea dosarului. Instanța de fond a pus la baza sentinței depozițiile obținute de la condamnați prin metode ce nu se permit în timpul urmăririi penale, cît a apreciat eronat și depozițiile martorilor. Organul de urmărire penală a încălcat dreptul la apărare al inculpaților, deoarece nu la toate acțiunile procesuale a participat avocatul.

3.1. Împotriva sentinței au declarat apeluri inculpatul Cîvîrjic V. și partea vătămată Țurcan N.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 17 februarie 2010, apelurile au fost respinse ca neîntemeiate, cu menținerea sentinței.

5. Inculpatul Cojocar Vasili a declarat recurs ordinar, solicitând casarea hotărârilor judecătorești și adoptarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat.

Recurentul a indicat că instanța de fond a pronunțat o hotărâre de condamnare ilegală, bazată doar pe presupuneri, declarații contradictorii și probe false, cât și în baza declarațiilor de recunoaștere a vinovăției făcute în urma maltratării sale de către colaboratorii de poliție.

5.1. Recursuri ordinare au depus și inculpații Cara I. Și Cîvîrjic V.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 09 noiembrie 2010, recursurile au fost admise, casată decizia contestată și dispusă rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

6.1. Instanța de recurs a relevat că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra argumentelor invocate în apel, că inculpații au fost maltratați în cadrul urmăririi penale și impuși să-și recunoască vina.

La baza sentinței de condamnare a inculpaților Cîvîrjic V., Cojocar V. și Gaidarji D. au fost puse declarațiile lor primare de recunoaștere a vinovăției, cât și declarațiile coinalpatului Carapunarli S., însă în instanța de judecată declarațiile respective au fost contestate de ei ca fiind obținute prin maltratarea lor de către polițiști.

Indiferent de faptul că inculpatul Carapunarli S. nu a contestat sentința de condamnare, instanța de apel urma să se pronunțe dacă puteau fi puse la baza sentinței de condamnare a coinalpaților Cîvîrjic V., Cojocar V. și Gaidarji D. declarațiile acuzatorii ale coinalpatului Carapunarli S., care declarase că au fost obținute de către polițiști prin maltratare, iar plîngerea lui - investigarea faptului maltratării, a fost efectuată de către procurorul D. Topal care a condus și urmărirea penală. Or, jurisprudența CȚEDO statuează expres că investigația trebuie să fie exercitată de un procuror care nu-i implicat în urmărirea penală în cauză în privința persoanei care pretinde a fi victimă a relelor tratamente.

Or, potrivit art. 94 Cod de procedură penală, în procesul penal nu pot fi admise ca probe și, prin urmare se exclud din dosar, nu pot fi prezentate în instanța de judecată și nu pot fi puse la baza sentinței sau a altor hotărâri judecătorești, datele care au fost obținute cu încălcări esențiale de către organul de urmărire penală a dispozițiilor prezentului cod.

Instanța de apel, urma să discute în ședință și să pună în sarcina procurorului, ca organ abilitat cu dreptul de verificare a plîngerilor de maltratare, să inițieze o nouă procedură de investigare în condițiile legale enunțate. Procurorul în termenul stabilit urma să prezinte instanței în scris concluzia cu rezultatele verificării plîngerilor de maltratare a inculpaților Cîvîrjic V., Cojocar V., Gaidarji

D. și Carapunarli S., și în dependență de aceste rezultate să conchidă dacă declarațiile de autodenunțare a acestora legal au fost puse la baza sentinței de condamnare a inculpaților, care au depus apeluri.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 25 mai 2012, apelul a fost admis, casată parțial sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre, prin care Cojocar Vasili a fost condamnat în baza art. 188 alin. (5) Cod penal la 10 ani și 3 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

La fel, prin aceeași decizie Cîvîrjic V. a fost condamnat în baza art. 188 alin. (5) Cod penal la 10 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, însă în privința acestuia hotărîrile nu se contestă.

În rest, sentința a fost menținută.

7.1. Instanța de apel a constatat că, fiind audiat la 11.03.2008 în calitate de bănuț în prezența avocatului, inculpatul Carapunarli S. și-a recunoscut vina în săvîrșirea infracțiunii în întregime și în mod detaliat a explicat circumstanțele, în care a fost comis atacul tîlhăresc asupra lui Țurcanu N. (*vol. 2, f.d.231-234*).

Inculpatul Cîvîrjic V. fiind audiat la 18.04.2008 în calitate de bănuț, la fel în prezența avocatului, ca și inculpatul Carapunarli S., și-a recunoscut vina, invocînd aceleași circumstanțe (*vol. 2, f.d. 268-271*).

La 11.03.2008, în cadrul audierii în calitate de învinuit, inculpatul Gaidarji D. în prezența avocatului, și-a recunoscut vina în săvîrșirea atacului tîlhăresc (*vol. 2, f.d. 302-304*).

Inculpații și avocații acestora invocă circumstanța că în perioada urmării penale, în privința inculpaților au fost aplicate măsuri nepermise de anchetă și anume violența, motiv din care ei au fost nevoiți să-și recunoască vinovăția.

Prin hotărîrea procurorului Procuraturii Ceadîr-Lunga din 13.02.2009, a fost refuzată începerea urmării penale în baza faptului dat (*vol. 3, f.d. 190*).

De către procurorul Procuraturii Ceadîr-Lunga, la 26.08.2011 a fost emisă o hotărîre nouă, prin care la fel a fost refuzată începerea urmării penale pe faptul dat, și din conținutul ei urmează că argumentele inculpaților referitor la aplicarea față de ei a măsurilor nepermise ce țin de aplicarea violenței din partea colaboratorilor CRP Ceadîr-Lunga, în mod obiectiv nu s-au confirmat.

La studierea argumentelor învinuirii privind refuzul începerii urmării penale în baza cererilor inculpaților, expuse în hotărîrea emisă, a fost stabilit, că ele sunt întemeiate pe materialele controlului înfăptuit în mod minuțios, care au fost anexate la materialele cauzei.

Deoarece argumentul dat, în rezultatul controlului, nu și-a găsit confirmare el urmează a fi respins ca fiind nefondat.

Instanța a exclus din învinuirea inculpaților folosirea cuțitului și a pistolului,

deoarece nu au fost administrate probe concludente în acest sens.

De asemenea, instanța a constatat că organele de urmărire penală au încălcat drepturile inculpaților la apărare în cadrul confruntărilor și reproducerii declarațiilor la fața locului, deoarece aceste acțiuni procesuale au fost efectuate în lipsa avocatului, și a respins unele probe ale învinuirii dobândite cu asemenea încălcări, concluzionând de a reduce inculpaților pedeapsa numită de instanța de fond, conform art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală.

8. Inculpatul Cojocar Vasili a declarat recurs ordinar, în care a solicitat casarea hotărârilor judecătorești, reexaminarea dosarului și adoptarea unei noi hotărâri de achitare.

El a specificat că instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel, că dosarul în privința lui a fost fabricat, că prin reținerea lui pe teritoriul altei țări și aducerii forțate pe teritoriul Republicii Moldova i-au fost încălcate drepturile garantate de CȚEDO. Totodată a invocat că a fost maltratată de către colaboratorii de poliție și supus violenței fizice și psihice.

Reieșind din declarațiile părții vătămate Țurcan N. depuse la etapa urmăririi penale și în cadrul examinării cauzei, reiese că nimeni dintre inculpați nu a solicitat de la el bani, mai mult că dînsul nici nu avea la sine careva sumă de bani.

Nici în cadrul urmăririi penale, nici în instanțele de judecată, nu au fost prezentate careva probe ce ar confirma faptul că a sustras automobilul în mod deschis, mai mult că partea vătămată singur a părăsit automobilul.

În cel mai rău caz acțiunile date puteau fi calificate ca răpirea mijlocului de transport fără scop de însușire.

Astfel, instanța de apel a dat o apreciere incorectă probelor, n-a luat în considerație indicațiile instanței superioare și a pronunțat o decizie superficială unilaterală și ilegală.

8.1. La fel, împotriva hotărârilor a depus recurs ordinar și inculpatul Cîvîrjic V.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 05 noiembrie 2013, au fost admise recursurile declarate, casată decizia instanței de apel din 25 mai 2012 în privința lui Cojocar V. și Cîvîrjic V. și dispusă rejudecarea cauzei în această parte de către Curtea de apel Cahul.

9.1. În motivarea deciziei s-a invocat că, potrivit art. 10 alin. (3) și (3/1), 94 alin. (1) pct. 1), 414 alin. (3) - în redacția de pînă la 27.10.2012, 417 alin. (1) pct. 8), 436 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, cît și a jurisprudenței naționale, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Nepronunțarea instanței de apel asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului apelului, iar decizia urmează a fi casată cu rejudecarea cauzei în apel cum cere art. 435 Cod de procedură penală, întrucît

asemenea eroare judiciară nu poate fi corectată în instanța de recurs. În desfășurarea procesului penal, nimeni nu poate fi supus la tortură sau la tratamente cu cruzime, inumane ori degradante. Sarcina probațiunii neaplicării torturii și a altor tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante îi revine autorității în a cărei custodie se află persoana privată de libertate, plasată la dispoziția unui organ de stat sau la indicația acestuia, sau cu acordul ori consimțământul său tacit. În procesul penal nu pot fi admise ca probe și, prin urmare, se exclud din dosar, nu pot fi prezentate în instanța de judecată și nu pot fi puse la baza sentinței datele care au fost obținute prin aplicarea violenței sau a altor mijloace de constrângere, prin violarea drepturilor și libertăților persoanei. Procedura de rejudecare a cauzei după casarea hotărârii în recurs se desfășoară conform regulilor generale pentru examinarea ei. Pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sînt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămîne cea care a existat la soluționarea recursului.

Instanța de apel a sfidat aceste prescripții de drept deoarece, potrivit părții descriptive a deciziei contestate, nu s-a pronunțat, în modul prevăzut de lege, asupra motivului invocat în apelul inculpaților Cojocar Vasili și Cîvîrjic Vitali că la baza sentinței de condamnare au fost puse probe obținute prin maltratarea inculpaților Cojocar Vasili și Carapunarlî Sava (*pct. 3 și 7 din decizie*).

În această ordine de idei, se reține că instanța de apel a și omis să execute indicațiile conținute în decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 09 noiembrie 2010, privind investigarea inefficientă a plîngerilor inculpaților Cojocar Vasili și Carapunarlî Sava, conform cărora ei au depus declarații de autoincriminare în cadrul urmăririi penale fiind maltratați de colaboratorii de poliție, că investigarea faptului maltratării de către procurorul Topal D. contravine jurisprudenței CȚEDO, deoarece tot el a condus și urmărirea penală (*v. 4, f. 174, pct. 6 din decizie*).

Totodată, în materialele cauzei nu există nici un act și nici o informație cu privire la investigarea, în modul prevăzut de lege a maltratării sale în cadrul urmăririi penale de polițiști, de către inculpatul Cojocar Vasile.

Cu toate acestea, instanța de fond și cea de apel au pus la baza sentinței de condamnare a recurenților Cojocar Vasili și Cîvîrjic Vitali depozițiile de autoincriminare a inculpaților Cojocar Vasili (*v. 2f. 424, 446-448, v. 3, f. 363 verso, 371, 373, v. 4, f. 163 verso*) și Carapunarlî Sava (*v. 1, f. 146-147, v. 2, f. 231-234, 431-432, v. 3, f. 364 verso, v. 4, f. 165 verso, 169 verso*), fără a investiga în mod eficient declarația acestora că mărturiile nominalizate, pe care nu le susțin, au fost obținute de la ei prin maltratare.

De asemenea, potrivit art. 414 alin. (1), 336 alin. (3) pct. 6), 8), 24 alin. (3), 384 alin. (4), 436 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul,

verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Procesul-verbal al ședinței de judecată trebuie să cuprindă consemnarea tuturor acțiunilor instanței de apel în ordinea în care ele s-au desfășurat, documentele și alte probe care au fost cercetate în ședința de judecată. Părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind investite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor, instanța de judecată pune la baza hotărîrii numai acele probe la cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură. Procedura de rejudecare a cauzei după casarea hotărîrii în recurs se desfășoară conform regulilor generale pentru examinarea ei. Instanța își întemeiază hotărîrea numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată.

Se reține însă, că instanța de apel a ignorat stipulările normelor menționate, deoarece nu a consemnat în procesul verbal al ședinței de judecată probele la care se referă în descriptivul deciziei sale și pe care și-a întemeiat soluția adoptată, cum ar fi cele din v. 1, f. 113, 115, 146-147, v. 2, f. 219-221, 231-232, 253, 256-257, 268-271, 289-290, 302-304, 406-407, 409-410, 431-432, 435, 440-442, 446-448, 492-496-497, 562, v. 3, f. 22-23, 40-41, 114, 115, 190, 233-239, 278-279, 293, v.4, f. 33, 174-183, 253-254, v. 5, f. 96, depozițiile părții vătămate Turcanu N. și a martorului Cernioglo D. (v. 4, f. 62-152, 157-174, pct. 5 din prezenta decizie).

Deci, instanța de apel nu a asigurat accesul părților în egală măsură la verificarea tuturor probelor în conformitate cu principiul contradictorialității în procesul penal, și-a întemeiat concluziile pe probele cercetate de către prima instanță fără a le verifica public și nemijlocit în ședința de judecată, acestea nefiind reflectate în procesul verbal al ședinței de judecată, adică nu și-a motivat în mod legal soluția adoptată.

10. Prin decizia Colegiului penal al Curții de apel Chișinău din 07 aprilie 2014 a fost respins apelul părții vătămate, ca nefondat și admise parțial apelurile inculpaților, casată sentința primei instanțe în partea numirii pedepsei și pronunțată o nouă hotărîre, prin care:

Cojocar Vasili a fost condamnat în baza art. 188 alin. (5) Cod penal la 10 (zece) ani 3 (trei) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Tot prin aceeași decizie, Cîvîrjic Vitali a fost condamnat în baza art. 188 alin. (5) Cod penal la 10 (zece) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În rest, sentința a fost menținută.

10.1. În motivarea soluției sale instanța de apel a menționat că, apelanții nu-și recunosc vinovăția în cele incriminate, însă vina acestora se dovedește prin probele cauzei, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele, cum ar fi: declarațiile părții vătămate, a martorilor Spunei Dumitru, Carapunarlî Nicolai, Dmitrioglo Ivan, Cernioglo Boris, Cuiujuclu Igor, Liuțcanov Gheorghe, Ialanji Pantelei, Carapirea Anatolii și materialele administrate la cauza penală.

Colegiul penal a considerat că declarațiile inculpaților Cojocar Vasili și Cîvîrjic Vitali precum că împreună cu Carapunarlî Sava, Gaidarji Dmitri și încă cu o persoană, nestabilită de către organul de urmărire penală, nu l-au atacat și n-au aplicat violență periculoasă pentru viața în privința lui Țurcan Nicolae și n-au sustras automobilul acestuia în care se află bunuri și bani în sumă de 110 000 lei, nu corespund adevărului, sunt mincinoase și sunt date de către inculpați în scopul de a se eschiva de la răspunderea penală pentru faptele comise, deoarece ele se combat de întreaga sistemă de probe menționate mai sus, și apreciate prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală și care integral demonstrează vina lor în comiterea infracțiunii imputate.

Astfel, Colegiul penal a apreciat critic argumentul inculpaților Cojocar Vasili și Cîvîrjic Vitali, precum că au fost maltratați la urmărirea penală în scopul de a da depoziții, dat fiind faptul că, declarațiile inculpaților Cojocar Vasili și Cîvîrjic Vitali vin în contradicție cu declarațiile lor de la urmărirea penală unde dînșii și-au recunoscut vina pe deplin în comiterea infracțiunilor imputate în privința părții vătămate Țurcan Nicolae, iar argumentele lor precum că, au dat astfel de declarații se datorează faptului maltratării lor de către OUP sunt nefondate or, prin încheierea Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 29.04.2014 a fost dispusă verificarea minuțioasă a declarațiilor inculpaților privitor la maltratarea lor, fiind remisă această încheiere în Procuratura Generală, secția Combatere Tortură, iar prin ordonanța procurorului Procuraturii Ceadâr-Lunga, A. Arabadji din 15.08.2014 a fost refuzată pornirea urmăririi penale, în legătură cu lipsa elementelor infracțiunii în acțiunile colaboratorilor CPR Ceadâr-Lunga, această ordonanță nefiind contestată în condițiile legii.

Prin urmare, Colegiul penal a constatat cu certitudine că Cojocar Vasili a comis infracțiunea imputată, iar acțiunile sale au fost corect calificate în baza art. 188 alin. (5) Cod penal după semnele calificative tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate, săvârșită în proporții deosebit de mari, de către mai multe persoane.

În același timp, Colegiul penal a conchis că sentința în partea numirii pedepsei, urmează a fi casată parțial, din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, Colegiul penal ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În baza temeiurilor indicate, numind inculpaților pedeapsa pentru infracțiunea comisă, instanța de judecată corect a ținut cont de pericolul social al faptei comise, rolul fiecărui inculpat în săvârșirea infracțiunii, faptul că Cojocar Vasili a comis o infracțiune intenționată, deosebit de gravă.

Pe lângă aceasta, Colegiul penal a considerat că instanța de fond corect a ținut cont la numirea pedepsei și de faptul că, Cojocar Vasili anterior a fost judecat, iar antecedentele penale nu sunt stinse, are la întreținere 4 copii minori, nu se află la evidența medicului psihiatru și narcolog, conform caracteristicii de la Primăria satului Cazaclia, este caracterizat negativ (f. d. 406-407, 409-41, vol. II).

Totodată, atît în ședința instanței de fond, precum și în cea de apel, n-a fost confirmată prin alte probe, starea de ebrietate a inculpaților în timpul comiterii infracțiunii și această circumstanță, care agravează răspunderea penală, a fost exclusă din sentință.

În baza celor expuse, Colegiul a ajuns la concluzia că luînd în considerație gradul de pericol social al acțiunii imputate, precum și lipsa circumstanțelor care dau temeiuri de a aplica față de inculpat măsura de pedeapsă condiționată, sau pedeapsă non-privativă de libertate, pentru corectarea și reeducarea lui Cojocar Vasili a fost numită pedeapsă privativă de libertate.

În altă ordine de idei, Colegiul a menționat că, conform deciziei Colegiului penal al Curții de apel Comrat din 25 mai 2012 (f. d. 157-174 vol, 5) a fost respins apelul părții vătămate, iar sentința Judecătoriei Ceadâr-Lunga din 09 iunie 2009, a fost casată în privința numirii pedepsei inculpatului Cojocar Vasili, fiindu-i numită pedeapsa pe art. 188 alin. (5) Cod penal sub formă de închisoare pe un termen de 10 (zece) ani și 3 (trei) luni, cu executarea pedepsei în penitenciare de tip închis, iar această decizie a fost atacată cu recurs ordinar și de către inculpatul menționat și Colegiul penal al CSJ a admis recursurile, astfel, pedepsele numite prin sentința Judecătoriei Ceadâr-Lunga din 09 iunie 2009 nu pot fi, menținute, pentru a nu înrăutăți situația inculpatului în propriul recurs, și, prin urmare, pedeapsa numită acestuia nu poate fi mai aspră decît cea numită prin decizia Colegiului penal al Curții de apel Comrat din 25 mai 2012 (f.d. 157-174 vol, 5).

11. La 01.06.2015, inculpatul Cojocar Vasili a depus recurs ordinar împotriva sentinței și a deciziei instanței de apel din 07.04.2015, prin care solicită casarea acestora, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărîri de achitare,

deoarece nu este vinovat, iar hotărârile judecătorești sunt ilegale, fără a motiva solicitările.

11.1. Ulterior, la 06.08.2015 și 16.11.2015 inculpatul a depus recursuri ordinare suplimentare, în care a indicat că partea acuzării nu a prezentat careva probe ce ar confirma vinovăția sa în comiterea infracțiunii imputate.

12. Asupra recursurilor declarate procurorul și partea vătămată au depus referințe prin care s-au expus întru respingerea acestora, deoarece temeiurile invocate nu și-au găsit confirmare în cauza dată pentru casarea hotărârilor recurate. Din textul deciziei rezultă că instanța de apel a analizat obiectiv probele administrate și hotărârea cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția de condamnare.

13. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestora, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că acesta este vădit neîntemeiat.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.*

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

13.1. Referitor la recursul ordinar din 01.06.2015

Colegiul penal lecturînd textul recursului reține că, de către recurent nu s-a invocat nici un temei de casare prevăzut la art.427 Cod de procedură penală, însă din textul acestuia se statuează că inculpatul pledează nevinovat solicitînd achitarea sa, temei ce se încadrează în pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează *că hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond ori de apel, atunci cînd nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

Colegiul remarcă că, din textul recursului declarat rezultă de fapt dezacordul cu aprecierea probelor care denotă nevinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate.

Se reține, că *eroarea gravă de fapt* trebuie înțeleasă în sensul atribuit de legislator în art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală și anume stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor

care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor. Eroarea gravă de fapt trebuie să rezulte din situația dosarului, privită ca o stare de fapt.

Pentru a constitui caz de casare, eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte, să fie vădită, neîndoielnică.

Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discordanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții de cât cea pe care materialul probator o susține.

Verificînd probatoriul administrat în cauză prin prisma opiniei recurentului, în sensul că nu se consideră vinovat de comiterea infracțiunii imputate, Colegiul o consideră ca neîntemeiată.

La acest capitol se remarcă că, sub aspectul situației de “*neîntrunire a elementelor infracțiunii*”, se înțeleg acele cazuri cînd s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura causală dintre acestea).

Colegiul penal reține, că instanțele de fond judecînd cauza și verificînd probele în ședința de judecată cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării lor, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, astfel ajungînd la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (5) Cod penal.

Conținutul probelor și valoarea lor probatorie este analizată desfășurat și minuțios în textul deciziei invocate în pct. **10.1** al prezentei decizii.

Instanța de recurs relevă, că argumentele recurentului invocate în recurs, referirilor la nevinovăția sa, au fost obiect de dispută atît în cadrul instanței de fond cît și cea de apel, asupra cărora instanțele au formulat și au punctat minuțios și veridic răspunsurile asupra tuturor alegațiilor recurentului, pe care Colegiul le însușește.

Prin urmare, Colegiul penal constată că, hotărîrile recurate corespund tuturor prevederilor legii de procedură penală, sunt legale și întemeiate, temeiurile invocate în recursul ordinar din 01.06.2015 nu persistă în cauză, iar circumstanțele date permit instanței de recurs să concluzioneze asupra inadmisibilității recursului declarat, pe motiv că acesta este vădit neîntemeiat.

13.2. Referitor la recursurile ordinare din 06.08.2015 și 16.11.2015

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

După cum rezultă din materialele dosarului, cauza penală a fost judecată în ordine de apel cu participarea inculpatului și a avocatului acestuia și dispozitivul deciziei fiind pronunțat la 07 aprilie 2015 în ședința de judecată în care participanții la proces au fost înștiințați despre faptul că decizia motivată va fi pronunțată la 05 mai 2015, ora 14.00 (f.d. 226, vol. VI).

Potrivit procesului-verbal din 05 mai 2015, inculpatul nu s-a prezentat din motive necunoscute cu toate că a fost înștiințat la 07.04.2015, de aici reiese că dînsul intenționat s-a eschivat de a fi prezent la pronunțarea deciziei motivate.

Inculpatul la 01.06.2015 a depus recurs ordinar în termen și ulterior depune încă două recursuri suplimentare în intervale de timp mai lungi, prin urmare dînsul a avut posibilitatea de a-și formula și a înainta careva motive suplimentare fără a depăși termenul de atac a deciziei recurate, dar nu a ținut cont de termenul de atac stabilit de legislația penală.

Astfel, aceste momente certifică faptul că termenul de 30 de zile de contestare cu recurs ordinar al deciziei instanței de apel stabilit de art. 422 Cod de procedură penală, nu a fost respectat, deoarece recursurile suplimentare au fost declarate de inculpat abia la 06.08.2015 și 16.11.2015, prin urmare, Colegiul penal consideră că recursurile au fost depuse peste termen, or termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca fiind declarat peste termen, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

În atare împrejurări se reține incontestabil că termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel a expirat la 08 iunie 2015, iar inculpatul a avut reala posibilitate de a face cunoștință cu materialele cauzei penale și de a declara recurs în termenul stabilit de lege.

În această ordine de idei, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție consideră, că recursurile suplimentare din 06.08.2015 și 16.11.2015 declarate de inculpat sunt inadmisibile, ca fiind declarate peste termen.

14. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 2) și 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 aprilie 2015, de către Cojocar Vasili, în propria cauză penală, deoarece recursul ordinar din 01.06.2015 este vădit neîntemeiat, iar recursurile suplimentare din 06.08.2015 și 16.11.2015 sunt declarate peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 15 decembrie 2015.

Președinte:

Judecători:

Nicolae Gordilă

Liliana Catan

Ion Guzun